

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Vitandi periculi solertia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A tum posituri, nolimus quempiam à nobis contendere, piscis ejus formam & nomen nostro seculo cognitas, cum omnis antea ceteri temporis curiositas in re pervestiganda defessa, nihil adhuc certi protulerit.

SECURITAS PERICULIS LIBERA. CAP. VIII.

Id autem nostri fuerit insitenti, dicere quemadmodum per Anthiæ piscis figuram securitas à periculis omnium timore libera proponitur. Hieroglyphici causam afferunt, quod quo is in loco sit, nullam ibi belluam reperiri confessum est: eum siquidem non aliter vitant belluæ, quam Suem Elephanti. Gallum Leones: quo jam indicio securi spongiores urinantur. Quod vero diximus Planos omnes Plinio sacros esse, certissimam ait ille securitatem vidisse Planos pisces: quia numquam sint ubi maleficæ bestia, qua de causa urinantes Sacros eos appellant.

SECURITAS OTIOSA. CAP. IX.

Quoniam vero perdifficile est certam piscis hujusmodi formam adinvenire, cum ætate nostra velignotus mutato nomine inter alios obrepat, vel indignatus alios sibi præferri sponte solū verterit, neq; maria nostra invisere amplius dignetur: non abs re me facturum existimavi, si quandoquidem in securitatis hieroglyphicum incidimus, neque satis de pisce constat, alias quasdam ejus species, quæ usui cuiquam forte futuræ sint, ex numis veterum substituissim. In numo enim Neronis dea est sella sedens, dextera manu ad aurem appressa, sinistra trophæum in virgula tenens, crure sinistro, quam longum est, exporrecto, cujus inscriptio est, SECURITAS. Et quantum pertinet ad dexteram eo modo sitam, Plinius Epistola quadam ad Romanum ait: Nihil quod in dexteram aurem fiducia mei dormias. Quod vero ad exporrectum crus pertinet, Lucianus in libello De iis, qui mercede conducti degunt: Ut illud quod in votis omnium est, exiensis pedibus tandem accubare possis. Tale quiddam apud Aristophanem, Pluto. In altero Neronis ejusdem dea sedens, ara ante posita, radium læva tenet, dextera caput ab occipitio sustentat: de quo gestu Terentius, Faciam in utramvis aurem otiosus ut dormias. Bassilius & Menander id de otioso dici volunt, turpiq; qui sit desidii deditus. Inscripção vero numi, SECURITAS, ut in superiori. In numo vero Imp. M. Jul. Philippi Aug. dea sedet, dexteraque sagittam tenet, lævam supra caput tollit innixam sellæ. Hieroglyphici inscripção, SECURIT. ORBIS. In numo Antonii Pii Aug. Brit. dea sedens cum radio in læva, dextera capiti & sellæ innititur: Inscripção, SECURITATI PERPETUÆ. In numo Lucillæ Augustæ nutrix est sedens, tribus infantibus appositis, quorum unus lactens in gremio est, duo ante pedes una collidunt: Inscripção, SECURITAS. In numo, circa quem literæ, IMP. M. OTHO CÆSAR AUG. TR. P. à læva dea stans: quæ læva scipionem tenet, textera aquilam: literæ, SECURITAS P. R. Sedenim partim hæc in Sellæ commentario, atque ubi de Aquila factum gestante differuimus: neque non in Anchora, repetuntur.

Hinc illud Plutarcho Symposi. 4 c. in parv. qui capparis distillat. Hinc batur, cum possit Antiochia splendidius vivere. In Heaut. M. Jul. Philippi. Antonii Pii, Lucilia Augustæ, & M. Otho Casnani.

DE CEPHALO.

JEJUNUS. CAP. X.

Sunt qui jejunum hominem ostendere volentes, Cephalum ex Mugilum genere transictorum pingant: is enim non nisi mucore vescitur suo, quamobrem ipse semper jejunus, atq; hinc illa intestini ganæ adeo expetita suavitas κεφalus à Græcis appellatur, à nonnullis Plotes. Atq; in super adagium circumfertur, κεφalus κεφalus, de jejunis. Tantiq; stuporis is esse fertur, in metu occultato capite, delitescere corpus reliquum arbitretur, eoq; nonnulli non illepide proverbium trahunt.

VITANDI PERICULI SOLERTIA. CAP. XI.

Per eundem Cestrea qui modo stuporem præ se ferebat, vitandi periculi solertiam significari conperio: siquidem is, ut luculentissime scripsit Oppianus, cum se reibus circumvctum senserit, in sublime sese alacri jaculatur saltu, totoque virium conatu in summam undam affectat emicare, ac plerumq; accidit, ut subera transiliat, quibus retia suspendantur, atq; ita capturam evadat. Secus tamē

Cestrea jejuna, sive κεφalus. In Heaut. M. Jul. Philippi. Antonii Pii, Lucilia Augustæ, & M. Otho Casnani.

men accidit in stagnis Venetis: noctu enim eos potissimum capiunt, incensa igne fornacula, quam in cymbula prora statuunt. Eam dua, vel interdum plures cymbæ à dextera leuaque adherentes, leuicacitateque lapsu comitantur. Cephalitum sive metu percussis vibrantibus in aquarum ima radiis, sive candicante eo splendore allecti (nam cura est ut illustris admodum flamma succendatur) pernici saltu Delphinorum in morem extra undas sese qua flamma micat ejaculantur, atque ita sponte in paratas ad id cymbas decidunt: captura ingenti ad fatietatem plerumque exuperante, spectaculo autem maxime delectabili.

DE SCARO.

PRUDENS CAPTIVITATIS DECLINATOR. CAP. XII.

*A Plin. lib.
12. c. 2.*

AT magna est prudentia Scarus, per quem callidum captivitatibus declinatorum significari tradunt. Is enim, inquit Ovidius eo volumine quod Halieuticon inscribitur (quod opus olim à Nigillo elucubratum ajunt) si nassis inclusus fuerit, non fronte erumpi, nec infestis viminibus caput inferi. Apud Ælianum legas, eum simulac caudam extra nassam protulerit, à fociis mordicus apprehensa cauda foras extrahi: si vero protulerit caput, adesse qui cauda sua porrecta ansam effugiendi præbeat.

INGLUVIOSUS. CAP. XIII.

*Idem &
Plin. l. 9.
c. 17.*

Hominem voracem & ingluviosum, lamia quippe laborantem, ait Horus, per Scarum piscium intelligebant, tam quia solus in genere ruminet, quam etiam, quia obvios quosque pisciculos depascitur. Aristoteles quoque solum hunc inter pisces quadrupedum ritu ruminare creditum autumat, diversaque omnino alii specie ventri esse, cujus intestinum simplex etiam se replicat, & in unum continuumque resolvitur. Assimilatur is Auratis specie squamarum, sed colore atque sapore præstat, ut qui Sapphiri gemmæ radiolos imitetur, tantæ apud veteres existimationi, ut Ennius, cum Jovis cerebrum appellaret. Eum autem ideo ruminare ajunt, quod dentes neque ferratos, neque utriusque confertos habeat, sed altera tantum oris parte planos. Nam & animalia reliqua quæ ruminant, parte altera dentium carent: provisumque à natura, ut quod male mansum est, ea repetitione ne conteratur, atque ita confici possit.

DE MULLO.

DIANA LUCINA. CAP. XIV.

Mullus vulgo barbatus sicut à barba gemina. Idecum piscatoribus præstat nomine Trigla teste Apollonida.

ET Diana illa sylvicultris marino culta simulacro est: nam ea per Mullum piscem, quæ Græcis omnino Trigla est, exprimebatur, alienissimo, ut multis videtur, hieroglyphico. Causam partus Eustathius, quod piscis hujusmodi ter, ut Poeta Cilix ait, anno pariat. Dianam vero levandis partibus invocari, Lucinæ nomen indicat: ea siquidem, ut apud Catullum, Lucina dolentibus, Juno dicta puerperis. Merito itaque cui sit ter anno solvendi partus facultas data, Diana gratum, & cum primis familiare animal existimatur. Nam quod tria sint virginis ora Dianæ, quid sibi velit, alibi declapatum. Athenæus Triglam Dianæ dicari propter venationem putat: illæ enim marinos lepores hominibus lethales, perinde ac terrestres hos venatici Canes insectantur, neque ab eorum viru manibus quicquam patiuntur, vel ob impediendæ Veneris vim, quam ferunt inesse vino, in quo suffocata fuerit, quod Therpsicles apud Athenæum ait epotum vino Veneris usum adimere, mulieri concipiendæ facultatem invidere.

DE SARGO.

ALIENI LABORIS FRUCTUS. CAP. XV.

Hominem ex aliorum laboribus sibi fructum & gloriam usurpantem, & alienam, ut ita dicam, messem demetentem, significare qui volunt, Sargum & Mullum pingunt: sequitur enim Sargi reliquias